

TEOSOFIA KÄYTÄNNÖSSÄ

Pekka Ervastian esitelmä 16.4.1927

Aiheesta „teosofia käytännössä“ eli „käytännöllinen teosofia“ on aikomus tänään vähän puhua. Ja kun ajattelemme tätä aihetta, silloin epäilemättä muistuu mieleemme Madame Blavatskyn sanat, hänen mielipiteensä, lausuntonsa, jonka hän usein toisti, tuon lausunnon, että ihmiset ovat täällä kristikunnassa väsyneet saarnoihin kiltteydestä ja hyvyydestä, väsyneet niihin saarnoihin, että heidän pitää olla siveellisiä, pitää pyrkiä kunnan kansalaisiksi kaikilla tavoilla, heidän päämääränään on olla mallikelpoisia, siveellisiä. Ei kuitenkaan osata selittää, minkätähden tämä kaikki pitää niin olla. Ihminen ei tyydy ainoastaan tuommoiseen kehoitukseen: „Sinun pitää olla kiltti ja hyvä“ – hän tahtoo tietää, minkä tähden hänen pitää olla kiltti ja hyvä.

Tämmöinen oli Madame Blavatskyn lausunto. Sentähden olemme tottuneet teosofisessa maailmankatsomuksessa enemmän teroittamaan juuri syitä, enemmän selittämään, minkälainen elämä on, mitä varten me olemme maailmassa ja minkälainen on tämä kosmos. Meidän teosofisessa liikkeessämme on totuttu tällä tavalla esittämään elämän siveellisiä arvoja, elämän metafysiikkaa, ja sitten vasta elämän käytännöllistä etiikkaa suoranaisena seurauksena tästä metafysiikasta. Näin olemme tottuneet ja näin on oikein. Koska kuitenkin kaikki ns. siveelliset kysymykset ovat sangen lähellä ihmisiä, totuuden etsijöitä, koska elämäkatsomus, todellinen elämänymmärrys, ei voi jäädä ainoastaan teorioihin, vaan on myös muuttuva käytännöksi, Goethen sanojen mukaan: „harmaa on kaikki teoria, viheriä on elämän iankaikkinen puu“, niin on luonnollista, että me totuuden etsijöinä joudumme ajattelemaan omaa elämäämme ja käytännöllistä teosofiaa yleensä, silloin voimme joutua erilaisiin määrittelyihin aina sen mukaan, miltä kannalta osaamme asioita katsella.

Nyt tiedämme, että myöhempänä teosofisena aikana on ruvettu paljon puhumaan ns. „Jumalan suunnitelmasta“. Madame Blavatsky ei sitä teroita, mutta myöhemmissä teosofisissa kirjoissa on siitä puhuttu usein, ja kristillisissä piireissä yleensä on ruvettu puhumaan jumalallisesta suunnitelmasta, myös Jumalan suunnitelmasta. Epäilemättä tällainen suunnitelma on olemassa, sillä me huomaamme, että elämässä, maailmassa, on aina järkeä kaiken takana. Ja kun käytämme tuommoista sanaa kuin suunnitelma, sisältää sekin sana itsessään jotain järjellistä, jota ihminen järjellään voi ymmärtää, muuten ei voisi käyttää sellaista tarkoin määriteltyä sanaa kuin „suunnitelma“.

Koska nyt on näin, me voimme syystä kysyä, eikö Madame Blavatskyn tajunnassa liikkunut mikään tuommoinen järjellinen tarkoitus elämälle. Siihen tietysti vastaamme heti: luonnollisesti Madame Blavatsky, jos kukaan meidän nykyaikaisista teosofeistamme, tiesi suunnitelmasta. Mutta minkätähden hän ei sitä sanaa käyttänyt? Siitä yksinkertaisesta syystä, että semmoinen sana on omiansa johtamaan meitä harhaan. Kun puhumme Jumalan suunnitelmasta, otaksumme, että on olemassa jokin jumalallinen olento, joka ikäänkuin ihmiskunnan elämälle on antanut selvän ohjelman, olento, joka omassa ajatuksessaan on suvainnut suunnitella jotain. Madame Blavatsky ei mitenkään tahtonut, että teosofit olisivat ruvenneet ajattelemaan asioita tältä kannalta, sillä silloin on lähellä se vaara, että me voimme kuvitella tuommoista suunnitelmaa enemmän tai vähemmän mielivaltaiseksi, ja saatamme, sen mukaan miten käsitämme Jumalan, saada erilaisia kuvia hänen suunnitelmastaan, sellaisia kuvia, jotka voivat imarrella meidän persoonallisuuttamme, mutta jotka voivat olla hyvin kaukana totuudesta. Madame Blavatsky ei tahtonut, että me ihmiset totuuden etsijöinä enää lankeaisimme tuohon erehdykseen, johon kristikunta on langennut, että elämän antajasta on tehty persoonallinen olento, joka melkein oikullisesti hallitsee maailmaa. Madame Blavatsky aina tahtoo teroittaa meille Jumalan persoonattomuutta, käsittämättömyyttä. Mutta me

voimme kysyä silloin, eikö Madame Blavatsky käsittänyt mitään taivaallista Isää, kuinka suurta lämpöä tulvii meihin jumalallisesta olennosta, joka voi ottaa meidät syliinsä. Niin näyttää. Kun me luemme esim. „Teosofian avainta“, hän aina puhuu suuresta, ehdottomasta Elämästä, suuresta Absoluutista. Mutta tällä hän tahtoo teroittaa sitä suurta ihmeellistä totuutta, joka meille on selvä, kun vähän ajattelemme, että on kuinka korkeita, jumalallisia olentoja tahansa maailmankaikkeudessa, kaiken takana on se absoluuttinen jumaluus, josta emme mitään voi tietää, mutta jonka ilmennys on Logos. Mutta me emme tiedä mitään siitä jumaluudesta, joka on kaiken takana, johon kaikki uppoutuu, josta kaikki on lähtöisin. Tätä ajatusta Madame Blavatsky tahtoi meille ennen kaikkea teroittaa, hän tahtoi, että me emme unohtaisi sitä perustotuutta, että me emme voi nousta itse jumaluuden yläpuolelle ja sitä määritellä. Meille täytyy jumaluus aina jäädä salaisuudeksi, vaikka kuinka viisaiksi tulisimme, meidän yläpuolellemme täytyy aina jäädä jotakin niin suurta, joka on meille aivan saavuttamatonta, niin että me olemme aivan kuin mitätön atomi tuossa olemisen salaisuudessa. Madame Blavatsky tahtoi aivan kuin sanoa: elämällä, olemassaololla on ainoastaan yksi suunnitelma, joka ei ole mikään suunnitelma; me olemme olemassa sentähden, että olemme olemassa. Sitten on aivan toinen asia, aivan luonnollinen asia sekin, että kun me elämme ajassa, vaikka tulemmekin itsetietoiseksi ikuisiksi olennoiksi, silloin meillä voi olla suunnitelma. Tällöisissä muodoissa, kuin sitä vietetään täällä maan päällä ja kuolemanjälkeisessä elämässä, on kyllä määrätty tarkoituksensa, suunnitelmansa. Ja mitä se on? Sen Madame Blavatsky ilmaisi aivan selvästi, se on ihmisen täydellisyys. Jos siis voimme puhua jumalallisesta suunnitelmasta, joka koskee meidän elämäämme tällä maapallolla, silloin voimme sanoa: se jumalallinen suunnitelma on meidän täydellisyytemme; se etappi, jota me voimme nähdä ja käsittää, on inhimillinen täydellisyys, se ihmisihanne, jonka kaikki suuret vapauttajat ovat meille

näyttäneet, jonka koko yksinkertaisessa kauneudessaan on näyttänyt Jeesus Kristus. Sitä varten me olemme olemassa täällä maan päällä.

Jos siis ajattelemme, että on jumalallisia olentoja, on kaikista korkein olento, jonkinlainen meidän aurinkokuntamme Logos, joka valvoo meidän elämäämme tässä aurinkokunnassa, silloin voimme puhua Hänen suunnitelmastaan, mutta se on vain tuo inhimillinen täydellisyys, ja se ei ole millään tavalla Hänen mielivaltainen suunnitelmansa, vaan se on hänen inspirationsa, jonka Hän on saanut tuosta suuresta Elämästä, se ei ole mikään Hänen päähänpistonsa, oikkunsa, vaan se on elämän välttämättömyydessä piilevä tarkoitus. Silloin oikeastaan huomaamme, kuinka tuommainen inhimillinen sana kuin „suunnitelma“, „tarkoitus“, lyyhistyy maahan todellisuuden edessä. Me ihmiset rajoitetulla järjellämme teemme suunnitelmia, meillä on tarkoituksia, ja meidän täytyy niitä koettaa toteuttaa. Mutta meidän täytyy ymmärtää niiden jumalallisten olentojen suhteen, jotka johtavat meidän aurinkokuntamme elämää, että heidän järkensä, ajatuksensa, ei ole samassa määrin rajoitettu kuin meidän. Jos ajattelemme oikein nerokasta ihmistä, esim. säveltäjää, niin säveltäessään laulun ei hän tiedä mistään mielivaltaisesta suunnitelmasta, hän on tietoinen ainoastaan sisäisestä pakosta, siitä välttämättömyydestä, joka käskee hänen säveltämään laulun. Samalla tavalla voimme myös ajatella, että toinen ihminen, jonka työ on esim. tuolien tekeminen, ei myöskään mielivaltaisesti suunnittele. Häneltä on tilattu tuoleja ja hän on tietoinen siitä pakosta, että hänen täytyy niitä tehdä.

Kun näin ajattelemme jokapäiväistä elämää, saamme jokaisen ihmisen suhteen, ettei mikään hänen työnsä tarkoitus ole täysin mielivaltainen. Vaikka hänen täytyy käyttää järkeään työtä suunnitellessaan, niin itse tuo työ on enemmän tai vähemmän tullut hänelle välttämättömyyden pakosta. Ja näin meidän täytyy ajatella jumalallisia olentoja: he ovat vielä enemmän tietoisia tästä välttämättömyydestä. Itse olemassaolo on välttämätön, ja

kuta enemmän tietoisuus siitä kasvaa, sitä enemmän näköala avartuu. Ja kuta selvemmäksi tulee alemman olennon käsitys välttämättömyydestä, sitä selvemmäksi tulee hänen sisäinen tuntemuksensa, että se on samalla vapautta. Kun ihminen ymmärtää, että jokin on hänen tehtävänsä, ja hän silloin suurella mielihyvällä, vastaan panematta, alistuu sitä tekemään, silloin se välttämättömyys muuttuu hänelle onneksi ja autuudeksi, hän tulee enemmän tietoiseksi siitä, mikä on olemassaolon perussävel. Olemassaolon perussävel on onni ja autuus. Mitä varten on muuten mitään olemassa? Se ei ole onnea missään nautinnon merkityksessä, mutta se on ääretöntä rauhaa, suloista tasapainoa, sisäistä suloisuutta, sitä rauhaa, joka on maailman voittanut, niinkuin Jeesus sanoo.

Meidän probleemimme on: iloinen antautuminen välttämättömyydelle. Meidän aurinkokuntamme korkeimpien olentojen ja taivaassa korkeimman Jumalan viisaus, tietoisuus suunnitelmasta on vain siinä, että he ovat tietoisia välttämättömyydestä, siitä, että on oltava olemassa. Ja he, jotka ovat meidän yläpuolellamme, tuolla takana elämän salaisuudessa, he tietysti näkevät paljon selvemmin kuin me, mikä on se kulku, joka meillä on edessä, se kehitys, joka meillä ihmisinä on edessämme, jotta lähestyisimme tuota jumalallisen elämän vapautta. He selvästi näkevät, että meidän lähin päämäärämme ikuisella tiellä on täydellinen ihmisihanne. Ja kun he tämän selvästi näkevät, niin meidän kannaltamme tuntuu siis, kuin se olisi heidän suunnitelmansa meidän hyväksemme, niinkuin jumalat tai korkein Jumala, Logos, olisi suunnitellut meille tällaisen inhimillisen täydellisyyden. Kun ymmärrämme näitä asioita oikein, ei ole mitään väärää puhua jumalallisesta suunnitelmasta, mutta on vain ymmärrettävä, ettei ole mitään mielivaltaista, ei kukaan ole sitä keksinyt, kaikki on välttämätöntä. Me ihmiset, jotka olemme aina valmiit astumaan harhaan, voimme, jos kiinnitämme ainoastaan ajatuksen tuohon suunnitelmaan, käsitykseen, alkaa nähdä sitä kaikenlaisissa

yksityiskohdissa. Meistä voi tuntua ja jotkut voivat nähdä, että siihen jumalalliseen suunnitelmaan kuuluvat semmoiset ja semmoiset vaiheet maan päällä. Myöhemmässä teosofisessa kirjallisuudessa on voitu viitata siihen esim., että jumalalliseen suunnitelmaan kuuluu se, että tämän viidennen juurirodun perästä syntyy kuudes, ja viidennen alarodun perästä tulee kuudes, joka jo on syntymässä Pohjois-Ameriikassa, ja että kaikkien näiden vuoksi on välttämätöntä, että Englanti pääsee maailmanvallaksi. Näin voimme kuulla viitattavan. Ja minusta tuntuu, että tällaiset viittaukset ovat sangen vaarallisia, jos ne käsitetään väärin. Ihminen voi ajatella: nyt on tarkoitus, että Englannin on tultava maailman herraksi, ja käytännöllinen teosofia on silloin sitä, että minun pitää auttaa Englantia pääsemään siksi. Ja jos olemme kuulleet, että kuudes alarotu syntyy Pohjois-Ameriikassa, niin voimme ajatella: minun on päästävä sinne, minun on päästävä hyvin väleihin niiden kanssa, jotka tätä asiaa puuhaavat, sillä en tahdo jäädä takapajulle silloin, kun kaikki etevät ihmiset rientävät sitä uutta sivistystä perustamaan; täytyyhän minun olla siinä mukana juuri pioneerina, joka kulkee edessä.

Näin me huomaamme, kuinka oma persoonallinen itsekkyytemme nostaa päätään ja kuiskaa meille kaikenlaisia imarteluita meidän omasta etevyydestämme. Kaikkia tällaisia ajatuksia voi nousta teosofienkin päähän, jos me puhumme jumalallisesta suunnitelmasta kaikissa detaljeissa, yksityiskohdissa. Meille voi helposti tulla tuommoisia ajatuksia, harhakäsityksiä, että maailman takana on poliittisia voimia, salaisia veljeskuntia, jotka harkitsevat, että tuo rotu on hävitettävä maan päältä ja tuo kansa nostettava valtaan. Minä voin kyllä kuin sulkumerkkien sisällä sanoa, että maailman takana on kyllä näitä voimia, juuri astraalitasolla, semmoisia veljeskuntia, jotka todella suunnittelevat, tahtovat ikäänkuin vetää meitä ihmisiä nenästä ja saada palvelemaan heidän asioitaan. Ja jos emme ole Jumalan ystäviä, ikuisen Elämän palvelijoita, silloin voimme helposti langeta tuommoisten houkuttelujen valtaan. Meitä ei pelasta

mikään muu kuin semmoinen jyrkkä kanta, selvä tieto: ei ole Jumalalla mitään muuta suunnitelmaa, ei jumalallisilla olennoilla tässä meidän kosmoksessamme, kuin yksilöllinen täydellisyys ja ihmiskunnan yhteinen täydellisyys Kristuksessa. Apostoli Paavali on tuon esittänyt selvästi, kun hän puhuu, että Kristus on meidän yhteinen Minämme, ettemme me enää elä, vaan Kristus meissä. Ei siellä ajatella mitään maailmanvaltoja, ei olosuhteita eikä sivistyksiä, ainoa tarkoitus, jos siitä puhumme, on, että olisimme jäseniä Kristuksen ruumiissa, että olisimme yhtä Kristuksen ja toistemme kanssa, että olisimme yhtä, niinkuin Kristus on Isän kanssa.

Sitten on tietysti selvää, että kuta alemmaksi laskeudumme tajunnan laajuudessa ja pyhien olentojen skaalassa, sitä enemmän voimme nähdä yksityiskohtia. On olemassa jumalallisia olentoja, jotka ottavat vastaan inspirationsa suoraan Jumalalta, aurinkokunnan korkeasta Jumalasta tai ehdottomasta Elämästä. On semmoisia olentoja, jotka asteettain ottavat vastaan näiden inspiration sitä varten, että he työskentelisivät niiden puolesta, toteuttaisivat niitä. Sentähden mekin ihmiset voimme jotain ymmärtää oman elämämme suhteen ja yhteisen elämämme suhteen, mutta meidän suunnitelmamme, päämäärämme, se, mikä on tullut Jumalalta meihin, on tuo inhimillinen täydellisyys. Mutta me tiedämme aivan hyvin, ettemme voi sitä nyt tässä hetkessä toteuttaa; ensi hetken inspiratiossa voimme yrittää, mutta hyvin pian huomaamme, että meiltä puuttuu esim. viisautta. Meillä voi olla hyvä sydän, puhtautta, veljeyttä – jotain näistä ominaisuuksista, ja silloin, kun näemme jumalallisen suunnitelman, se ominaisuutemme, joka on lähinnä jumaluutta, stimuloi meitä. Semmoinen ihminen esim., joka on puhdas, tuntee inspiration hetkellä, kuinka jumalallinen elämä on puhdas, hän aivankuin ui siinä jumalallisessa puhtaudessa. Ja jos hän luulee, että hän saavuttaa täydellisyyden, hän huomaa hyvin pian erehdyksensä. Hän huomaa, ettei hän ole aivan väsymätön epäitsekkyudessa, ei ole valmis astumaan vaikka alimpaan

helvettiin moneksi miljoonaksi vuodeksi, jotta ihmiskunta saisi astua hänen päällensä, jos se ihmiskunta sillä tavalla nousisi yhden pienen askeleen ylöspäin. Hän ei ehkä ole valmis tähän. Hänen, joka tunsi olevansa täydellinen, pitäisi unohtaa koko puhtautensa ja etevyytensä ja lähteä palvelijaksi toisille. Hän voi tuntea pientä kammaa. Jos hän on rehellinen totuudenetsijä, hän huomaa: Oi, kuinka mitätön minä olen, kuinka huono! – sillä jos hän olisi täydellinen, silloin hän tekisi, niinkuin jumalalliset olennot tekevät, uhrautuisi miljooniksi vuosiksi sitä varten, että toisilla olisi vähän helpompaa. Silloin hän huomaa, kuinka kaukana hän on ihanteesta, kuinka mitätön hänen puhtautensa on, koska hän on näin heikko ja huono olento. Hän huomaa ja hänen pitää huomata: Oi, kuinka pitkä on tie, kuinka pitkä on vaellus! Hän tulee nöyräksi ja hän huomaa, että hänellä todella voi olla jokin suunnitelma, tarkoitus. Hän huomaa, että kuta alemmalla hän on elämän asteikossa, sitä selvemmäksi, yksityiskohtaisemmaksi, hänen oma suunnitelmansa tulee. Ja silloin hän ymmärtää samalla, että kuta alemmalla siis ovat nuo olennot, jotka ovat tietoisia jumalallisesta inspiratiosta, suunnitelmasta, sitä selvemmäksi voi heille käydä jokin yksityiskohta heidän itsensä suhteen. Minä voisin sanoa teille: Ei suuri Elämä, eivät jumalalliset olennot ole suunnitelleet mitään olosuhteita, ei mitään kansoja, sivistyksiä, kulttuureja, ne ovat kaikki syntyneet aivan kuin olojen pakosta, sentähden, että jumalalliset olennot tekevät työtä materiassa, joka vastustaa. Sentähden että me, jotka ikuisina olentoina olemme yhtä, me, jotka olemme heikkoja, opimme työskentelemään aineessa, sentähden syntyy olosuhteita ja sivistyksiä. Muistakaamme tämä ero. Jumala ei ole suunnitellut, elämän välttämättömyydessä on ainoastaan tuo näkemys: Kristus-täydellisyys, meidän kaikkien yhteys Kristuksessa, Jumalan Pojassa, Logoksessa. Mutta tämän toteutuminen on sitten myös välttämättömyyden pakosta luonut ihmiskunnan historian, kaikkien näiden pallojen historian, kaikki meidän vaiheemme tällä pallolla. Ne ovat kaikki syntyneet

jumalallisen suunnitelman toteutuessa välttämättömyyden pakosta, ei sentähden, että jokin jumala olisi määrännyt: näin ja näin pitää olla – vaan siksi, että olemassa olevat olennot työskentelevät ja ovat pakoitettut työskentelemään määrättyjen elämänlakien sisäpuolella. Me emme voi muuttaa ajoittaisuuden lakia, että esim. päivä seuraa yötä, kesä talvea jne., me emme voi muuttaa, että tällainen pallo kuin tämä maapallo ei kestä ikuisia aikoja; me olemme pakoitettut mukautumaan sen mukaan. Jos emme voi saavuttaa täydellisyyttä tällä pallolla, meidän täytyy se saavuttaa jollain toisella pallolla. Mikään ei ole siinä merkityksessä edeltäkäs määrätty, niinkuin jotkut teologit ovat ajatelleet ja johon apostoli Paavali eräässä kirjeessään antaa aiheita, että jokin jumalallinen olento on suunnitellut näin: tuo ja tuo ihminen joutuu kadotukseen, nuo ihmiset pelastuvat. Ei, sillä tavalla ei ole mikään edeltäkäs määrätty, vaan sillä tavalla ovat asiat, että nuo jumalalliset olennot voivat nähdä, mikä luonnostaan seuraa, mikä on välttämätöntä tuon ihmisen suhteen, tuon ja tuon ihmisryhmän suhteen, sentähden, että yksilöt kansat ja olosuhteet ovat tuommoisia. Voidaan siis nähdä eteenpäin, mutta se ei ole samaa, kuin määrätä itse, että niin pitää olla. Sentähden kaikki viisaat astrologit aina vanhasta Kaldeasta lähtien ovat sanoneet: Tähdet kallistuvat siihen suuntaan, antavat niitä ja niitä taipumuksia. Siis se merkitsee yksilön suhteen; jos me voimme taivaan ulkonäöstä lukea, minkälainen on tuo ihminen, mitä ominaisuuksia hänellä on, mitä vanhaa karmaa, ja jos voimme silloin lukea, miten hänen elämänsä tulee kulkemaan, voimme määritellä siis edeltäkäs hänen elämänsä, niin ei tämä sittenkään ole välttämättä totta. Jos ihminen vetoaa omaan jumalallisuuteensa, siihen, että hänkin on suuren välttämättömyyden, ehdottoman Elämän poika, että hänessäkin on Logos, silloin hän voi nousta tuon pienemmän välttämättömyyden yläpuolelle ja ottaa avuksi suuremman välttämättömyyden.

Sentähden voimme sanoa, että se välttämättömyys, se suuri jumalallinen suunnitelma, että meidän on tultava täydellisiksi, on

korkeampi kaikkia pienempiä välttämättömyyksiä. Siis siihen voimme aina vedota, se on meidän tehtävä, jos synty ja kaikki pahan voimat koettavat vetää meitä alas: Katso, kuinka me voimme vetää sinut lokaan, teemme sinut pahaksi ja huonoksi! Jos nuo voimat meissä sillä tavalla puhuvat, niin voimme vedota siihen suureen välttämättömyyteen, että meidän on tultava täydellisiksi. Kristus on meissä, täydellisuuden ihanne elää meissä, se kaiken voittaa. Me olemme tietysti hädässä, jos itse persoonallisina olentoina rupeaisimme taistelemaan kaikkia voimia vastaan, jotka meidän ympärillämme riehuvat, mutta kun vetoamme Jumalaan, Kristukseen, kun täydellisessä luottamuksessa sanomme: Onhan välttämätöntä, että minun pitää saavuttaa elämän ihanne, elämän täydellisyys, koska minussa on Kristus! – Silloin on, kuin Kristus meissä sanoisi: Mene pois minun tyköäni, Saatana! – niinkuin kerrotaan evankeliumeissa, että Jeesus Natsarealainen sanoi. Kristus ajaa pois nuo äänet, sillä Vapahtajalla on valta ja Vapahtaja on meissä.

Mutta kun olemme tällä tavalla tien alussa, emme osaa aivan selvästi ilman muuta vedota Vapahtajaan. Meillä voi olla kaikenlaisia epäilyksiä: En tiedä, onko minussa Vapahtaja, en tunne häntä, ei kukaan kuule minua, jos huudan keskellä hätää; kuinka voin huutaa Kristusta, kun en tiedä, uskonko Häneen! Näin me ihmiset tietysti saatamme ajatella, se on meidän kokemuksemme, ei meidän tarvitse olla sokkosilla itsemme kanssa. Meidän pitää ymmärtää, ettemme voi vedota Vapahtajaan, emme vedota Jeesus Kristukseen, jollemme tunne Häntä itessämme, jos emme edes ole tehneet itse, mitä olemme voineet, sillä hyvin vanha sääntö, joka pitää paikkansa, on se: jumalat auttavat ainoastaan sitä ihmistä, joka itse ensin auttaa itseään niin pitkälle, kuin hänelle on mahdollista. Ja minä sanon: Uusi ihmiskunta, joka on tuleva Vesimiehen merkissä, tulee ymmärtämään yhden asian, sen, ettei huoli ruikutella. Ei siis niin kuin entiset mummut, jotka puhuivat omasta matomaisuudestaan ja syntisyydestään ja odottivat, että Jumala pelastaisi heidät. Ei,

uusi ihmiskunta tulee pyyhkimään pois semmoiset heikkoudet, se tulee ymmärtämään, että elämä on meidän omaa „jobbiamme“ ja sanomaan Jumalalle: kyllä minä koetan pärjätä itse, tämä on minun omaa hommaani, ole sinä rauhassa; sitten, kun olen kokonaan joutunut suureen hätään, tule minua auttamaan! Sillä tavalla tulevaisuuden ihmiset tahtovat olla voimakkaita, itse yrittää. Eikä se ole häpeä eikä kunnia, se on luonnollista ihmisille.

Kun ihminen näin ajattelee, silloin hän kysyy: Miten voin käytännössä päästä eteenpäin, mikä probleemi minulla on ratkaistavana? Silloin ihmisen pitää käyttää parasta ajatuskykyään, ja hän huomaa, että kun hän on ruumistunut tähän elämään, hänellä on myös jokin työ tässä elämässä tehtävänä. Tietysti korkein ihanne olisi se, että hän voisi olla Jumalan Poika, joka voi kulkea läpi elämän enkelinä, lähettiläänä, rohkaista, lohduttaa ihmisiä, tehdä hyvää. Totuudenetsijälle tämä voi olla ihanne, mutta se on todellinen ihanne vasta silloin, kun siinä ei ole persoonallinen itse mukana, ei mitään ajatusta omasta merkillisyydestä, omasta erikoisuudesta, vaan kun se on ainoa todellinen elämä, ainoa välttämättömyys. Mutta vaikka ihminen siis näin voi tuntea ja ajatella, samalla hän tietää: Olen niin kaukana siitä ihanteesta, olen narri, jos sitä nyt yritän! Hänellä täytyy olla jokin pienempi elämäntehtävä. Ja joka tapauksessa ihminen nuorena huomaa, että hänellä täytyy olla jokin tehtävä elämässä. Me kaikki ihmiset olemme semmoisessa kohdassa, että meidän täytyy asua, syödä, juoda ja vaatettaa itsemme. Silloin viisaus sanoo ihmiselle: valikoi itsellesi semmoinen elämäntehtävä, joka on mahdollisimman lähellä ihannetta, niin kaunis, niin luonnollinen kuin mahdollista, semmoinen elämäntehtävä, johon sinulla on taipumusta, johon sinun kykysi viittaavat. Älä heti antaudu elämänpyörteeseen, älä ajattele, että sinun pitää saada rahaa; lykkää kaikki sellaiset luotasi ja ajattele: Ne ovat toisarvoisia asioita, ensimmäinen on: mikä työ on minun tehtävä! Jos kuolen nälkään sitä työtä tehdessäni, mikä se tekee, olen ollut kuin sotilas, joka kuolee sotatantereella. Miksi minun

täytyisi tehdä jotain huonoa vain sitä varten, että pysyisin hengissä? Elämän viisaus sanoo nuorelle ihmiselle: tee sellaista työtä, johon sinulla on taipumusta, jossa tunnet voivasi jotain hyödyllistä tehdä; harkitse ja mieti ensin.

Mutta sitten useimmat ihmiset, totuudentelijät, teosofit, ovat saaneet kohtalolta kuin jonkin elämäntehtävän, ovat kuin keskellä määrättyä elämää. Mitä viisaus sanoo heille? Se sanoo: jos tunnet, että sinun työsi on oikea, rehellinen, hyvä, tarpeellinen, silloin, jos tahdot käydä viisautta kohti, tule vielä etevämmäksi työssäsi, täytä vielä paremmin tehtäväsi. Et kulje ihannetta kohti, jos alat jotain laiminlyödä, vaan ihannetta kohti kuljet ainoastaan sillä tavalla, että koetat vielä paremmin suorittaa tehtäväsi. Jos olet emäntä talossa, tule vielä paremmaksi emännäksi, iloiseksi emännäksi, ole kuin äiti kaikille. Jos teet jotain muuta työtä, suorita se vielä paremmin kuin ennen. Ei sinun tarvitse ajatella: Minä olen teosofi, mitä minun pitää tehdä, että se olisi oikein teosofista! Ei tällainen konttorityö ole mitään, pitäisi olla jotain muuta hommaa! Ei sinun pidä niin ajatella. Nuo hommat voivat tulla sinulle, mutta meidän ei tarvitse mennä etsimään mitään hommia itsellemme, vaan meidän on tuotava teosofia juuri siihen jokapäiväiseen elämään, mikä meillä on. Se on numero yksi, ja ainoastaan sillä tavalla voimme vapautua suurempaan välttämättömyyteen. Eikä vapautta ole muualla kuin välttämättömyydessä, ei ole mitään iloa ihmiselle muusta elämästä kuin siitä, että hän tuntee, että jokin korkeampi voima on pannut hänet tekemään juuri sitä työtä; ainoastaan silloin se tuottaa tyydytystä. Kyllä tulee erikoisia velvollisuuksia sitten, mutta ne tulevat lisävelvollisuuksina jokapäiväiseen elämään; tulee looshityö tai muuta, joka vaan on lisätaakkana elämään. Ja meidän täytyy ajatella: Taakka lisääntyy, eivät meidän huvimme lisäänty, ne saavat jäädä. Enemmän tulee taakkoja, tehtäviä, velvollisuuksia, kärsimyksiä, mutta enemmän tulee myös omantunnon rauhaa, sisäistä iloa, ja se on ainoa palkinto. Ei meidän tarvitse ajatella, että alkaa tippua kultarahoja, että

paistetut varpuset lentävät suuhun, ei, kaukana siitä, ei elämä ole leikkiä. Elämä on risti, ja meidän on saatava ruusut siinä puhkeamaan. Jeesus on sanonut: Kun otatte ristinne ilolla, niin siinä puhkeavat ruusut, tai: Minun kuormani on keveä ja ikeeni suloinen. Jokapäiväiset velvollisuudet lisääntyvät, kun tahdomme kulkea ihannetta kohti, silloin kun me yhä paremmin opimme suorittamaan entisiä velvollisuuksia. Eivät tavalliset ihmiset kadulta tahdo tulla meidän piiriimme, istua kokouksissa, kun saavat istua elokuvissa ja nähdä, minkälaista itse elämä on. Niin maailman ihmiset ajattelevat. Sentähden se, että me kokoonnumme looshikokouksiin ja luentotilaisuuksiin, osoittaa, että me tahdomme enemmän taakkaa, tahdomme suorittaa mahdollisimman hyvin jokapäiväiset velvollisuudet, että meillä olisi tilaisuuksia ja aikaa suurempiin taakoihin, niihin, joita jumalalliset olennot kantavat. Kysymys on siitä, että me tulisimme niin eteviksi työtovereiksi taivaallisten ihmisten joukossa, että saisimme vielä suurempia taakkoja korkeammalta taholta, vielä suurempia töitä. Ja uskollisuus juuri tässä on tärkeä. Ei suurempaa merkitse se, että minut nostetaan kunnian tuoliin, ei, suurempaa on se, että saamme enemmän taakkaa kannettavaksi. Suurinta on, kun ihminen on aivan kuin näännytä kaikenlaisten velvollisuuksien, taakkojen alle; hänelle on silloin uskottu paljon. Ja kun tahdot olla uskollinen pienessä, silloin saat lisää, ja kun jumalalliselta taholta annetaan lisää, silloin tulee enemmän onnea ja rauhaa.

Kun me tällä tavalla opimme ottamaan vastaan henkistä tehtävää, vaikka se voi olla aineellisessa muodossa, opimme liittymään semmoisten ihmisten pariin, jotka kulkevat jotain tietä, silloin meille myös alkaa selvitä suuremmissa piirteissä koko inhimillinen elämä. Silloin voimme ymmärtää semmoisen seikan, josta olen paljon puhunut, että me, jotka olemme liittyneet tämmöiseen henkiseen liikkeeseen, olemme kutsutut erikoiseen työhön, tehtävään, joka käsittää myös tätä näkyvää maailmaa, samalla kuin se käsittää näkymätöntä maailmaa.

Välttämättömyydessä näkyy olevan, että nyt luodaan uusi, hengen aatelisto, inhimillinen aatelisto. Vanha aatelisto on jo kadottanut arvonsa, veri ei ole enää puhdasta sinistä, siihen on sekottunut liian paljon vettä ja punaista. Nyt luodaan uusi aatelisto, joka voi olla mukana sitten uudessa sivistyksessä, uuden ihmiskunnan luomisessa. Tähän uuteen aatelistoon kutsutaan meitä kaikki, sillä se luodaan sisästä päin. Aateliset olivat alkuaan semmoisia ihmisiä, jotka olivat toisten yläpuolella, kaikin puolin etevämpiä kuin toiset, he olivat kuin toisten palvelijoita, mutta samalla hallitsijoita juuri sentähden, että olivat henkisesti etevämpiä. Aatelinen ei voinut pettää, hänen sanansa oli pätevä; aatelinen oli kuninkaan veroinen, hän saattoi näyttää toisille tietä.

Uusi aatelisto on se, joka tulee olemaan asioiden etunenässä uudessa sivistyksessä. Siis, kun Jeesus sanoi opetuslapsilleen: „te tulette istumaan kahdentoista tuomarin istuimilla“, niin siihen oli kätketty salaisuus. Tuleva inhimillinen aatelisto tulee luomaan vapaampia, jalomielisempiä olentoja.